

KADERNOTA BEGROTING 2020-2023

JULI 2019

Inhoudsopgave

Aan de raad	5
Beslispunten voor de raad.....	7
Leeswijzer.....	9
Samenvatting resultaat.....	11
1. Uitgangspunten kadernota begroting 2020	13
2. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk.....	17
3. Majeure ontwikkelingen	23
4. Ontwikkelingen Sociaal Domein	25
5. Ontwikkeling algemene uitkering.....	29
6. Nieuw beleid wensen.....	31
7. Ontwikkeling lokale lastendruk	35

Aan de raad

De kadernota voor de begroting 2020 – 2023 ligt voor u. Het geeft een beeld van de ontwikkeling van het begrotingsresultaat voor de komende jaren. Via een schriftelijke mededeling bent u geïnformeerd over de uitkomst van de meicirculaire 2019. Omdat dit behoorlijke negatieve consequenties heeft voor het beeld van de meerjarenbegroting is afgesproken dat er een nieuwe kadernota wordt opgesteld waarin deze effecten zijn verwerkt. De effecten komen vooral tot uitdrukking in de hoofdstukken vier en vijf.

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor het sociaal domein, maar alleen voor de jaren 2019-2021. De VNG blijft zich inzetten voor een structurele bijdrage. Ook vanuit de regio, de verschillende fracties uit de gemeenteraad en de wethouders sociaal domein wordt aangedrongen op een meer structurele bijdrage van het Rijk.

Een belangrijk onderdeel in deze kadernota is de beheersing van de stijgende kosten in de zorg. Een opiniërende bespreking heeft plaatsgevonden in de commissie Samenleving van 9 mei 2019 met als uitgangspunt het blijven geven van passende zorg. In deze kadernota is de uitkomst van die bespreking verwerkt. In de kadernota zoals die in de commissies is besproken was geen rekening gehouden met de mogelijk te realiseren besparingen op de inkoop voor Wmo en Jeugd. Vanuit de commissie Bestuur en Middelen is gevraagd dit wel mee te nemen in het beeld van de meerjarenbegroting. Hier is gehoor aan gegeven en dit is vanaf het jaar 2021 verwerkt in de tabel in het hoofdstuk *Samenvatting resultaat*. Het tekort in de meerjarenbegroting is daarmee ingevuld, maar de uitdaging blijft om deze besparing daadwerkelijk te realiseren.

Door de aantrekkende economie en maatregelen in het kader van duurzaamheid worden we opnieuw geconfronteerd met fors stijgende prijzen voor de nieuwbouw van de scholen. De VNG-normen zijn daarop aangepast en de effecten daarvan zijn verwerkt in deze kadernota.

Op basis van de jaarrekening 2018 zien we een positieve ontwikkeling van de financiële kengetallen. De kengetallen ontwikkelen zich in de lijn van de normen die de VNG daarvoor hanteert.

De grondexploitaties ontwikkelen zich ook positief, maar het blijft nodig de vinger aan de pols te houden. Door de stijgende bouwkosten en maatregelen in het kader van duurzaamheid komen de grondopbrengsten meer onder druk te staan. Het project de Kronkels-Zuid is even on hold gezet in afwachting van verdere besluitvorming van de provincie.

De uitvoering van het coalitieakkoord wordt opgepakt en er lopen verschillende onderzoeken waarvan de resultaten dit jaar nog gepresenteerd kunnen worden, maar invloed zullen hebben op de periode 2020-2024. Genoemd kunnen worden het mobiliteitsplan, de woonvisie en het onderzoek naar nascheiding van afval.

De lokale lastendruk wordt vooral beïnvloed door de ontwikkeling van de lasten van de afvalverwijdering. In hoofdstuk drie is geschetst dat het tarief voor de afvalstoffenheffing moet worden verhoogd om te blijven voldoen aan de 100% kostendekking.

Planning

De raad behandelt de kadernota voor de begroting 2020 in zijn vergadering van 4 juli 2019. Nadat de raad de kadernota heeft vastgesteld, wordt programmabegroting 2020 opgesteld, die de raad in zijn vergadering van 7 november 2019 behandelt.

Tot slot

Wij zijn blij dat we ook na de meicirculaire 2019 een kadernota kunnen presenteren waarbij het uitgangspunt van een duurzaam sluitende meerjarenbegroting overeind is gebleven. Door inzet van een deel van de opbrengst precario in het eerste jaar is een verhoging van de onroerende zaakbelasting niet nodig. In meerjarenperspectief staan we voor de uitdaging de besparingen in het sociaal domein te realiseren. In hoofdstuk zes zijn de voorstellen voor nieuw beleid opgenomen. Het college laat de vrijheid daaruit nog een keuze te maken graag aan de raad.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

Drs. J.F.H. Jennekens

de burgemeester,

M. van de Groep

Beslispunten voor de raad

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van dit voorstel voor de kadernota begroting 2020 - 2023.

Besluit:

- Akkoord te gaan met de algemene financiële uitgangspunten opstellen kadernota begroting 2020 (hoofdstuk één);
- Akkoord te gaan met de voorstellen bestaand beleid (hoofdstuk twee);
- Akkoord te gaan met de voorstellen majeure projecten (hoofdstuk drie);
- Akkoord te gaan met de voorstellen die betrekking hebben op ontwikkelingen in het sociaal domein (hoofdstuk vier);
- Akkoord te gaan met de uitgangspunten algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2019 (hoofdstuk vijf);
- Middelen beschikbaar te stellen vanuit de reserve Bovenplans om te komen tot realisatie van een toiletvoorziening voor bezoekers van begraafplaats Memento Mori (amendement A7);
- Middelen beschikbaar te stellen om de oude toegang van begraafplaats Memento Mori beter toegankelijk te maken (amendement A8);
- Akkoord te gaan met de voorstellen die worden gedaan in het kader van de lokale lastendruk voor de burgers en de bedrijven (hoofdstuk zeven);
- Akkoord te gaan met het toevoegen van het begrotingssaldo aan de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunschoten van 4 juli 2019

De griffier,

De voorzitter,

Drs. E. Hoogstraten

M. van de Groep

Leeswijzer

Na deze leeswijzer is een samenvatting opgenomen waarin in één oogopslag de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2020 - 2023 wordt weergegeven op basis van de voorstellen die in de hoofdstukken twee t/m vijf worden gedaan.

In hoofdstuk één worden in het kort de kaders en uitgangspunten weergegeven die van belang zijn bij het opstellen van deze kadernota.

Hoofdstuk twee geeft de voorstellen weer die vooral betrekking hebben op het bestaande beleid en bestaande afspraken en investeringen die niet uitstelbaar zijn door bijvoorbeeld nieuwe wetgeving.

De ontwikkeling van een aantal majeure projecten is opgenomen in hoofdstuk drie.

Er is een apart hoofdstuk (vier) opgenomen dat ingaat op de ontwikkelingen in het sociaal domein.

In hoofdstuk vijf is de hoogte van de algemene uitkering berekend op basis van de meicirculaire 2019.

Hoofdstuk zes gaat in op een aantal nieuwe beleidswensen.

In hoofdstuk zeven zijn de ontwikkelingen binnen de lokale heffingen opgenomen en het effect daarvan op de lastendruk voor burgers en bedrijven.

Samenvatting resultaat

In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2020 - 2023.

In onderstaande tabel wordt een totaalbeeld gegeven van de uitkomst van de voorstellen die in de volgende hoofdstukken verder worden uitgewerkt. Voor het begrotingsresultaat is uitgegaan van de structurele toevoeging aan de algemene reserve. In hoofdstuk zes zijn de voorstellen voor nieuw beleid opgenomen en wat de financiële consequenties zijn. Het college laat de vrijheid daaruit nog een keuze te maken graag aan de raad.

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2020	2021	2022	2023
Begrotingsresultaat 2020-2023	1.337	1.510	718	718
Inzet sociaal domein (hoofdstuk vier)	644	462	624	600
Resultaat na inzet sociaal domein	693	1.048	94	118
Bestaand beleid (hoofdstuk twee)	-22	-45	-46	-6
Majeure ontwikkelingen (hoofdstuk drie)		-13	-39	-51
Effecten sociaal domein (hoofdstuk vier)				-
Algemene uitkering (hoofdstuk vijf)	-213	-390	-466	-136
Resultaat na bestaand beleid	458	600	-457	-75
Wensen (hoofdstuk zes)	-	-	-	-
Ontwikkeling lokale lasten (hoofdstuk zeven)				
Begrotingsresultaat 2020-2023	458	600	-457	-75
<i>Keuze taakstelling op inkoop</i>				
Inkoop WMO		100	100	100
Inkoop Jeugd		600	650	700
Totaal taakstelling inkoop	0	700	750	800
Bijdrage Rijk vanaf 2022			p.m	p.m
Begrotingsresultaat 2020-2023	458	1.300	293	725

Dit is het prognose begrotingsresultaat als de besparing op de inkoop voor de jaren 2021-2023 volledig wordt opgenomen

1. Uitgangspunten kadernota begroting 2020

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die worden gehanteerd voor het opstellen van de kadernota begroting 2020 - 2023 die in de raad van 4 juli 2019 wordt behandeld.

Algemeen

Uitgangspunt voor de start van de kadernota begroting 2020 is het resultaat van de meerjarenbegroting 2019 - 2022. De bedragen zijn gebaseerd op de storting in de algemene reserve.

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2020	2021	2022	2023
Begrotingsresultaat 2020-2023	1.337	1.510	718	718
waarvan precario	810	810		
Resultaat exclusief precario	527	700	718	718

Algemene uitkering

Uitgangspunt is de decembercirculaire 2018. Op basis daarvan is het mogelijk het effect te berekenen van de ontwikkeling van de algemene uitkering. Over de effecten van de meicirculaire 2019 wordt aanvullend geadviseerd.

Taakmutaties opvangen binnen budget

In de uitwerking wordt er vanuit gegaan dat de kortingen in verband met mutaties op beleidsterreinen moeten worden opgevangen door de betreffende budgetten te verlagen met eenzelfde bedrag. Daarmee heeft dit geen direct effect op het begrotingsresultaat.

Provinciaal toezicht

Het reguliere beleid van de provincie is er op gericht dat de gemeente een meerjarenbegroting opstelt die voldoet aan de voorwaarden van een duurzaam financieel evenwicht waarbij de minimale eis geldt dat de begroting het eerste jaar reëel sluitend moet zijn, of anders in meerjarenperspectief zicht moet zijn op een sluitende begroting. Voor de begroting 2021 komen de provincies met een nieuw gemeenschappelijk financieel toezichtkamer. In essentie zijn er geen wijzigingen voor gemeenten die onder het repressieve toezicht vallen.

Nieuwe ontwikkelingen na vaststelling begroting 2019

Sluitingstermijn meenemen ontwikkelingen in de kadernota

Nadat de begroting 2019 is vastgesteld hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het meerjarenbeeld 2020 - 2023 beïnvloeden. Ontwikkelingen die van invloed zijn op de kadernota worden meegenomen tot eind mei 2019 (vaststelling kadernota in het college). Het gaat dan om effecten van raad- en collegebesluiten. Nieuwe (uitstelbare) ontwikkelingen die zich daarna voordoen schuiven door naar de kadernota begroting 2021.

Meerjareninvesteringsplan 2020 - 2023

Basis voor de investeringen voor de periode 2020 - 2023 zijn de geraamde investeringen voor de periode 2019 - 2022. Voor nieuwe investeringen geldt in principe dat 2023 het eerste jaar is waarvoor ze kunnen worden meegewogen. In de raming van de kapitaallasten wordt structureel rekening gehouden met een onderuitputting (door uitstel investeringen) van € 50.000,-. Dit is de afgelopen jaren steeds reëel gebleken.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein zijn voorstellen gedaan om de kosten van de zorg terug te dringen. De uitkomst van de opiniërende bespreking in de commissie Samenleving van 9 mei is in deze kadernota verwerkt.

Nieuw beleid

Nieuw beleid kan worden ingediend, waarbij moet worden aangegeven of het noodzakelijk of gewenst beleid is. Gelet op de ontwikkeling van de zorgkosten vraagt dit enige terughoudendheid. Het uitgangspunt blijft dat nieuw beleid kan worden gehonoreerd als er oud beleid voor wordt ingeleverd of doordat er ruimte ontstaat vanuit de algemene middelen.

Op peil houden onderhoudsvoorzieningen

Reserves/voorzieningen

Als algemeen uitgangspunt wordt in de kadernota begroting 2020 uitgegaan van de opgestelde risicoanalyse 2018. Die is bepalend voor de omvang van het weerstandsvermogen.

De omvang van de geïnventariseerde risico's is berekend op € 4,2 miljoen. Op basis van de begroting 2019 is de stand van de algemene reserve € 10,2 miljoen. De weerstandsratio (omvang risico's / totaal algemene reserve) komt uit op 2,4. Bunschoten streeft naar financiële kengetallen conform de normen van de VNG. Voor de solvabiliteit betekent dit toe te groeien naar een percentage van minimaal 30.

Beschikking reserves

Er wordt niet meer structureel beschikt over de reserves om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting. Dit uitgangspunt blijft gehandhaafd.

Nieuwe voorschriften BBV

In het besluit begroting en verantwoording is opgenomen dat het niet meer is toegestaan investeringen met een maatschappelijk nut (bijvoorbeeld wegen) in één keer af te schrijven ten laste van een reserve. De lijn die nu moet worden gevolgd is dat de investering wordt afgeschreven in een gangbare termijn. De kapitaallast die daaruit voortvloeit, mag wel worden gedekt vanuit de reserve. Hier is een aparte reserve dekking kapitaallasten gevormd. In deze reserve wordt het bedrag van de investering gestort vanuit de reserve waar de investering normaal ineens ten laste van zou komen. Uit de reserve dekking kapitaallasten wordt dan jaarlijks een bedrag ter grootte van de afschrijvingslast onttrokken.

Onderbesteding budget/ structurele tegenvallers

Afzonderlijk worden de budgetten in beeld gebracht waar gedurende de afgelopen twee jaar onderbesteding is geweest. Structurele tegenvallers in de bestaande budgetten moeten in eerste instantie worden opgevangen binnen het betreffende taakveld, tenzij gemotiveerd kan worden aangegeven waarom dit niet mogelijk is.

Inflatiepercentage

Algemeen beleid is dat de geraamde inflatie wordt verrekend met de werkelijke ontwikkeling. Omdat de inflatie ook basis voor aanpassing van de belastingtarieven is, wordt deze systematiek ook voor de belastingen toegepast.

Op basis van de informatie van het CPB (maart 2019) wordt voor 2020 een inflatiepercentage (hicp, inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex) verwacht van 1,4%.

Op basis van deze nieuwe ramingen komt de inflatie voor 2018 uit op 1,6%. Dit is 0,3% hoger dan waar in de budgetten mee is gerekend. Voor 2019 is als basis genomen een inflatie van 2,3%. In de nieuwste raming is dit percentage niet herzien. De correctie over 2018 en 2019 komt 0,3% hoger uit. Het inflatiepercentage voor de begroting voor 2020 wordt dus 1,7% (1,4% + 0,3%).

Kostenstijging werk door derden

Gemotiveerd moet worden aangegeven indien aanpassing van het budget met meer dan inflatiepercentage nodig is. Blijkt dat er voor bepaalde budgetten sprake is van structurele onderbesteding (twee jaar of meer onderbesteding) dan worden deze budgetten niet aangepast met het inflatiepercentage.

Met betrekking tot het subsidiebeleid is de beleidslijn dat de subsidiabele personeelsuitgaven worden aangepast conform de cao-afspraken terwijl de overige kosten worden aangepast met het inflatiepercentage. Deze lijn kan worden doorgetrokken.

Personeelskosten

Voor de raming van de salariskosten wordt in basis uitgegaan van het aantal formatieplaatsen (inclusief vacatures) per 1 januari 2019. In de raming van de salarislasten wordt rekening gehouden met de lopende cao-afspraken. Een algemeen beeld wat we zien is dat de salarislasten sterk stijgen als gevolg van cao-afspraken. Dit geldt niet alleen voor onze gemeente, maar ook voor de verbonden partijen.

Samenwerking bedrijfsvoering BLNP

Naast de organisatieontwikkeling speelt ook nadrukkelijk de samenwerking met betrekking tot de bedrijfsvoering in BLNP-verband. Naast effecten op het gebied van kwaliteitsborging, vermindering kwetsbaarheid, kansen voor medewerkers speelt een kostencomponent.

De huidige analyses wijzen erop dat het langer duurt de structurele kostenbesparing te realiseren als gevolg van nieuwe regelgeving op het gebied van privacywetgeving. Daardoor zijn er meer kosten gemaakt, maar minder dan wanneer iedere gemeente dit zelf moet regelen (bedrijfseconomisch voordeel). Voor deze kadernota is voorlopig als uitgangspunt gehanteerd dat de lasten van de investeringen/uitgaven die worden gedaan in BLNP verband minimaal worden terugverdiend.

Organisatieontwikkeling

In de kadernota begroting 2018 is extra geld beschikbaar gesteld voor een uitbreiding van de formatie op strategisch niveau. De organisatieontwikkeling, de nieuwe omgevingswet en strategische beleidsadviesing voor de verbonden partijen zijn de belangrijkste onderdelen van deze functie. Door de krapte op de arbeidsmarkt blijkt dit een lastig in te vullen vacature. Een deel van de toen gevraagde uitbreiding € 50.000,- is mede afhankelijk gesteld van de ontwikkelingen in BLNP verband. Dit blijft gemonitord, omdat het belangrijk is in de eigen gemeente voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor deze ontwikkelingen. Ook is te zien dat er nieuwe behoefte ontstaat voor functies waarbij het analyseren van data steeds belangrijker wordt. Dit komt extra naar voren uit de discussie in het sociaal domein.

Belastingen en rechten

Onroerende zaakbelastingen

Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage. In de kadernota wordt ook aangegeven wat het effect is van een extra stijging of daling met 1%.

100%-kostendekkende activiteiten

Reinigingsrechten

Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig is om te komen tot een 100%-kostendekking. Uitgangspunt is dat er binnen periode van de meerjarenbegroting niet meer structureel wordt beschikt over de egaliseringsreserve reiniging.

Rioolrechten

Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig mocht zijn om te komen tot een 100%-kostendekking. De extra stijging van de tarieven is bevroren in afwachting van het nieuwe rioolbeheerplan. Dat wordt in 2019 geactualiseerd.

Precario op kabels en leidingen

De raad heeft besloten tot het heffen van precario op kabels en leidingen. Door gewijzigde wetgeving stopt de mogelijkheid van deze heffing per 1 januari 2022.

Marktgeden

Uitgangspunt is 100% kostendekking.

Begraafrechten

Voor de begraafplaatsen “de Akker” en “Memento Mori” worden de tarieven vastgesteld op basis van een kostendekkende exploitatie.

Leges publiekszaken

Voorgesteld wordt de leges aan te passen met het inflatiepercentage.

Leges omgevingsvergunningen

In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 is voor de opbrengst omgevingsvergunning rekening gehouden met een opbrengst op basis van een vijf-jaargemiddelde waardoor grote schommelingen geneutraliseerd worden. De uitkomst daarvan wordt nog wel afgezet tegen de bouwplanning in 2020.

Overige belastingen en rechten

De overige belastingen en rechten worden aangepast met het inflatiepercentage.

Rente financieringstekort / kapitaalverstrekking t.b.v. grondexploitatie

De investeringen die de gemeente de komende jaren gaat doen moeten worden betaald. Er wordt kritisch gekeken of dat betaald kan worden van de beschikbare geldmiddelen of dat er geld moet worden geleend. Bij de paragraaf Financiering wordt in beeld gebracht hoeveel geld er nodig is en voor welke periode dat nodig is. Als er geld wordt geleend moet daar rente over worden betaald. Voor overheidsinstellingen als de gemeente gelden andere tarieven als voor particulieren. Momenteel zijn de rentepercentages erg laag en de verwachting is dat ze nog wel laag blijven. Op basis van de informatie van bankinstellingen is het verantwoord uit te gaan van een percentage van 1. Binnen de begroting wordt dit administratief verwerkt.

Voor de grondexploitatie voor de complexen in exploitatie waar sprake is van een samenwerking met een projectontwikkelaar wordt gekeken naar een marktconforme rente. Dit is nodig om te voorkomen dat er mogelijk sprake is van staatssteun.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt evenals voor de begroting 2019 minimaal gesteld op € 5,- per inwoner. De post onvoorzien komt dan afgerond uit op € 110.000,-.

2. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk

In dit hoofdstuk worden de voorstellen opgenomen op basis van het bestaande beleid en die niet uitstelbaar zijn of besluiten die al door de raad zijn genomen.

Algemeen

Aanpassingen in verband met inflatie en areaaluitbreiding worden gedekt vanuit de accresontwikkeling (bijstelling loon- en prijsontwikkeling) van de algemene uitkering. In hoofdstuk vijf over de ontwikkeling van de algemene uitkering is daar rekening mee gehouden.

Programma Bestuur en ondersteuning

Overhead

Informatieveiligheid/digitaal werken

Er zijn veel datastromen (van en naar verschillende applicaties) binnen de gemeentelijke organisatie die privacygevoelige informatie bevatten (BSN, NAW enz.). Dit vraagt de datastromen goed te monitoren en te controleren. Daarvoor is het nodig om software in te zetten die de mogelijkheid geeft om deze datastromen goed te beheren. Omdat het niet mogelijk is om alle datastromen (ongeveer 200) in één keer over te zetten naar dit nieuwe platform, worden de datastromen gefaseerd overgezet naar het nieuwe platform. Te beginnen met de datastromen waar de meeste privacy gevoelige gegevens in om gaan.

In 2018 is de wet AVG in werking getreden. Uit onderzoek blijkt dat in Nederland ongeveer 80% van de datalekken veroorzaakt wordt door het onbeveiligd versturen van e-mail. Om de risico's op datalekken te beperken is het nodig maatregelen te nemen door een nieuwe applicatie aan te schaffen. Dit wordt in BLNP verband opgepakt.

De afgelopen jaren heeft het digitale werken in de organisatie een flinke stap gemaakt. Zo zijn er flexibele werkplekken gerealiseerd wat er voor zorgt dat de medewerkers op elke werkplek in de organisatie kunnen werken met hun laptop. Daarnaast is de gemeente zaakgericht gaan werken. De dossiers worden digitaal opgeslagen en beheert volgens de archief wet. Om aansluiting te blijven houden bij de verder digitaliserende samenleving is het van belang om budget beschikbaar te houden. Onderwerpen waaraan gedacht kan worden zijn: de digitale handtekening, de digitale archivering van grote projecten, onderzoeken of Bunschoten kan aansluiten bij een e-depot en verder inspelen op de ontwikkelingen van het Microsoft 365 platform.

Al het bovenstaande vereist, samen met het aantal toegenomen draadloze apparaten zoals mobiele telefoons en tablets, een stabiele Wi-Fi verbinding in het gebouw. Daarvoor is een upgrade nodig.

Voor bovenstaande maatregelen is extra budget nodig. Onderstaand een overzicht:

Veilig mailen

Investering 2020:	€ 4.000,-	Kapitaallasten: € 1.000,-
Budgetverhoging vanaf 2020 structureel:	€ 10.000,-	

Datastromen en AVG

Budgetverhoging vanaf 2020 structureel:	€ 25.000,-
---	------------

Upgraden Wi-Fi binnen het gemeentehuis

Investering 2020:	€ 30.000,-	Kapitaallasten: € 7.800,-
Budgetverhoging vanaf 2021 structureel:	€ 2.000,-	

Doorontwikkeling digitaal werken

Budgetverhoging vanaf 2020 structureel:	€ 15.000,-
---	------------

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en vervoer

Bruggen

In het bruggenbeheerplan is het groot onderhoud (via de voorziening) en vervangingsinvesteringen opgenomen. In de planning staan voor 2023 twee bruggen om te vervangen. Eén van deze bruggen is echter eerder aan vervanging toe in verband met de zeer slechte staat, Zwaluw B43. Deze brug wordt daarom in 2019 vervangen. Een andere brug op de Zwaluw, B44, staat voor 2024 in de planning. Ook deze brug wordt in 2019 vervangen. Door deze twee bruggen gelijktijdig te vervangen zijn de kosten lager. Twee bruggen die voor 2020 in de planning staan voldoen nog aan de veiligheidseisen en worden verschoven naar 2024. Dit is een uitruil zonder financiële gevolgen.

Recreatieve havens

Voorkomen slibsedimentatie vaargeul Scouting

Bij het ontwikkelen van de kuststrook Oost is er een vaargeul aangelegd ten behoeve van de scouting. Direct achter de scouting ligt een vaargeul haaks op de richting van het Randmeer. Het ontwerp is destijds niet getoetst op bestendigheid tegen erosie en slibsedimentatie. In de praktijk blijkt nu dat de vaargeul elk jaar dichtslibt en het hierdoor onmogelijk wordt voor de scouting met bootjes naar het Randmeer te varen. In 2017 zijn er al baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Het vrijkomende slib is op de oevers gedeponed. Voor 2019 staat een onderzoek naar slibsedimentatie op de rol, maar er moet ook opnieuw een baggerexercitie uitgevoerd worden. De kosten voor het baggerwerk zullen nu aanzienlijk meer zijn, omdat de baggerspecie afgevoerd moet worden naar een daarvoor ingerichte locatie. Verspreiding op de aangrenzende oevers is door Rijkswaterstaat niet meer toegestaan. De investering komt ten laste van de reserve Oostmaat.

Investering 2021: € 75.000,-

Windwatermolen Zuiderzeehaven

In de Zuiderzeehaven is er sprake van stilstaand water en er hoopt zich bij de botenkraan van de watersportvereniging regelmatig drijfvuil op. Bewoners van de watervilla's geven aan dat het zeker bij warm weer, regelmatig stinkt door voornoemde problemen. In de Zuiderzeekade ligt een duiker die de watergang (welke aangesloten is op het Randmeer) met de haven verbindt. Echter er vindt geen doorstroming plaats. Met behulp van een windwatermolen kan er stroming gecreëerd worden. De molen verpompt zoals het woord al aangeeft water met behulp van wind. Uitermate duurzaam en bovendien is de molen onderhoudsarm. Ook deze investering komt ten laste van de reserve Oostmaat.

Investering 2020: € 21.000,- Kapitaallasten: € 1.500,-
Budgetverhoging vanaf 2020 structureel € 500,-

Ruimte budgetten programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Binnen dit programma is op een aantal onderdelen te zien dat budgetten de afgelopen twee jaar niet volledig zijn benut. Dit is vooral het budget voor bewegwijzering en verkeersmaatregelen, € 30.000,-.

Verder is een structureel hogere opbrengst van de leges voor kabels en leidingen en parkeervergunningen (€ 35.000,-) te zien. In totaal ontstaat hierdoor ruimte binnen dit programma van afgerond € 65.000,-.

Programma Sport, cultuur en recreatie

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Bomenbeleid

In november 2018 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde bomenbeleid vastgesteld. In dit raadsvoorstel is afgesproken om via kadernota 2020 structureel een bedrag op te nemen voor het uitvoeren van het bomenbeleid. Hierdoor kunnen overlastbomen worden gekapt en indien mogelijk worden vervangen.

Budgetverhoging vanaf 2020 structureel: € 15.000,-

Groenbeleidsplan

In het groenbeleidsplan 2015-2025 is een meerjarenplanning opgenomen met uit te voeren projecten. In 2019 is een evaluatie geweest en een nieuw overzicht opgesteld voor de uit te voeren projecten voor de komende jaren. Vanuit ontwikkelingen vanuit andere taakvelden waar groen raakvlakken mee heeft, zijn nieuwe projecten toegevoegd. Om uitvoering te geven aan de projecten dient de toevoeging aan de voorziening verhoogd te worden met € 20.000,- (jaarlijkse toevoeging gaat van € 24.500,- naar € 44.500,-).

Budgetverhoging vanaf 2020 structureel: € 20.000,-

Herstel geotextiel 't Kleine Zeetje

Het zwemwaterbassin bij recreatiepark 't Kleine Zeetje wordt in stand gehouden door een met zand gevuld geotextiel. Dit geotextiel is door onbekende oorzaak op enkele plaatsen beschadigd en daardoor lek, waardoor het zand wegloopt. Hierdoor gaat de oorspronkelijke functie (het in stand houden van een bassin) verloren. Herstel is noodzakelijk.

Investering 2021 € 35.000,- Kapitaallasten: € 2.000,-

Vervangen toplaag kunstgrasvelden bij voetbalveldjes

In 2010 zijn vier kunstgrasvelden (kleine voetbalveldjes) gerealiseerd. De toplaag van een kunstgrasveld heeft een levensduur van circa 10 jaar, de onderbouw 20 jaar. Vanaf 2020 moeten de toplagen vervangen worden. Voor deze vervanging van de toplagen is geen budget beschikbaar. Een gespecialiseerd bedrijf heeft een vervangingsplan opgesteld. Bij het opstellen van het vervangingsplan, zijn de velden geïnspecteerd. Op basis van de kwaliteit van de velden is de prioriteit vastgesteld. Het voorstel is om vanaf 2021 ieder jaar één toplaag van een voetbalveldje te vervangen. In 2021 voetbalveldje De Vinken, 2022 voetbalveldje Beethovenlaan, 2023 voetbalveldje Rengersweg en 2024 voetbalveldje Eemdijk. De toplaag heeft een afschrijvingstermijn van circa 10 jaar. Wanneer niet gekozen wordt voor het vervangen van de toplagen, is het naar verloop van tijd niet meer mogelijk om de trapvelden te bespelen en dan worden de velden afgesloten. Gezien de investering die destijds is gedaan, zal dit tot kapitaalvernietiging leiden. De voetbalveldjes worden goed gebruikt, wat ten goede komt van het stimuleren van bewegen en samenspel bij kinderen. Deze investeringen worden in het nieuwe spelenbeleidsplan (2022) opgenomen. Uitgaande van een termijn van 10 jaar moet de voorziening spelenbeleid jaarlijks met € 10.000,- worden verhoogd.

Investering 2021 € 30.000,-

Investering 2022 € 27.500,-

Investering 2023 € 26.700,-

Investering 2024 € 27.600,-

Onderbesteding budgetten programma Sport, cultuur en recreatie

Binnen dit programma is ruimte te zien in de budgetten voor groenonderhoud (onder andere areaal). Er is een ruimte als gevolg van onderbesteding van € 35.000,-.

Programma Volksgezondheid en milieu

Riolering

Baggeren zwemgedeelte 't Kleine Zeetje

Het zwemgedeelte bij recreatiepark 't Kleine Zeetje is aangelegd in 2000. De ontwerp aanlegdiepte bedroeg 1,80 meter. Inmiddels is door slibvorming van deze 1,80 meter nog maar 1,25 meter over. Er heeft zich een dikke sliblaag gevormd met een omvang van circa 3.000 m³. Het zwemwater moet voldoen aan de eisen van veilig en schoon zwemwater. De provincie Utrecht en Rijkswaterstaat controleren meerdere keren per jaar op voornoemde eisen (Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden). Naar aanleiding van een controle is de oorspronkelijke ballenlijn al een keer verplaatst richting het strandje (slibvorming versus waterkwaliteit). Hierdoor is het oppervlak zwemwater verkleind, wat niet gewenst is. Gedeputeerde Staten kan zelfs tot sluiting van de badinrichting overgaan, een zwemverbod instellen of een negatief zwemadvies afgeven. De investering wordt ten laste gebracht van de bestaande voorziening baggeren.

Investering 2020: € 89.000,-

Milieubeheer

Toezicht asbestsloop

Vanaf 2017 is het toezicht op asbestsloop een verplichte basistaak voor gemeenten. Dat betekent dat deze taak verplicht bij een omgevingsdienst belegd moet worden. Het toezicht op asbestsloop houdt in: het beoordelen van een asbestinventarisatierapport, het beoordelen van de sloopmelding, het daadwerkelijk toezicht (en indien noodzakelijk: handhaving) ter plekke en monitoring. De RUD-gemeenten en de RUD zijn nu al geruime tijd aan de slag het adequate niveau van uitoefening van deze taak vast te leggen. De meeste gemeenten, inclusief Bunschoten, dragen deze taak per 1 januari 2020 aan de RUD over. Deze taak wordt in de dienstverleningsovereenkomst met de RUD toegevoegd. De uitvoering van deze taak kost de gemeente naar schatting jaarlijks € 10.000,-.

Budgetverhoging 2020 structureel: € 10.000,-

Informatieplicht energie

Per 1 juli 2019 treedt de nieuwe AMvB "Informatieplicht energie" in werking. Bedrijven (inclusief instellingen) zijn hiermee verplicht om alle energiebesparende maatregelen te treffen die een terugverdientijd van vijf jaar of minder hebben wanneer zij een elektriciteitsverbruik > 50.000 kWh per jaar en/of aardgasverbruik >25.000 m³ per jaar hebben. Hiervoor zijn erkende maatregelenlijsten (EML) per branche ontwikkeld. De bedrijven dienen elke vier jaar te melden via een E-loket welke maatregelen getroffen zijn. Energiebesparing is een belangrijke peiler in zowel landelijk als lokaal duurzaamheidsbeleid. In Bunschoten vallen ongeveer 160 bedrijven onder deze nieuwe regeling. De RUD gaat de toezichtstaken op deze bedrijven uitvoeren als nieuwe taak in de dienstverleningsovereenkomst. Vanuit het gemeentefonds is jaarlijks ongeveer € 5.000,- voor deze nieuwe taak beschikbaar voor onze gemeente.

Budgetverhoging 2020 structureel: € 15.000,-

Transitievisie warmte

Nadat het Nederlandse klimaatakkoord is vastgesteld, zal ook voor de gemeente Bunschoten de verplichting gelden om uiterlijk eind 2021 een transitievisie 'warmte' vast te stellen. In de transitievisie wordt aangegeven wanneer welke wijk van het aardgas wordt losgekoppeld en wat de alternatieve duurzame energiebron is (warmteplan). Om tot een transitievisie warmte te komen die wordt gedragen door inwoners en andere belanghebbenden is een intensief participatietraject nodig. Op regionaal niveau (Regio Amersfoort) wordt al gewerkt aan de Regionale Energie Strategie, dat gaat over de ruimtelijke inpassing van de in de toekomst benodigde alternatieve duurzame energiebronnen.

Investering 2020: € 50.000,- Kapitaallasten: € 13.000,-

Begraafplaatsen en crematoria

Onderstaande investeringen zijn via amendementen toegevoegd na de vergadering van 4 juli 2019.

Toilet Memento Mori

Op 7 mei 2018 is de motie (M3) aangenomen om te onderzoeken en met een voorstel te komen of het mogelijk is een toiletvoorziening voor bezoekers te realiseren op de begraafplaats Memento Mori. In de commissie van 8 mei 2019 is besloten om onderstaande optie mee te nemen in de kadernota 2020.

Bezoekers van de begraafplaats kunnen gebruik maken van de toiletvoorziening bij het Rode Kruis. Op de deur naar het toilet komt een tijdslot, zodat het tijdens de openingstijden van de begraafplaats mogelijk is om gebruik te maken van het toilet. Het is niet mogelijk om het gebouw van het Rode Kruis te betreden. Via het amendement is besloten dat de investering ten laste komt van de reserve Bovenplans.

Investering 2020: € 6.000,- Kapitaallasten: € 700,-

Oude ingang Memento Mori

Op basis van een toezegging is er een onderzoek geweest of het mogelijk is de oude ingang van de begraafplaats Memento Mori te gebruiken. In overleg met de welstandcommissie Mooisticht is onderzocht op welke manier het grind vervangen kan worden door een ander materiaal, waardoor de oude ingang beter toegankelijk is voor mindervalide bezoekers. Mooisticht wil meewerken aan dit initiatief en adviseert het grind te vervangen voor oude gebakken klinkers (Rijnformaat) vanaf de Stadsgracht tot aan het asfalt pad. De investering komt tot uitdrukking in het kostendekkende tarief van begraven.

Investering 2020: € 19.500,- Kapitaallasten: € 1.500,-

Overige ontwikkelingen

Vrijval kapitaallasten

In 2023 is een vrijval van kapitaallasten berekend van € 80.000,-. De helft hiervan is nodig voor dekking van de lasten van vervangingsinvesteringen. De andere helft kan worden ingezet als dekkingsmiddel.

Overzicht

<i>Bedragen x € 1,-</i>		2020	2021	2022	2023
Onderwerp	Investering	(Kapitaal)lasten			
Informatieveiligheid/digitaal werken					
Veilig mailen	4.000	500	10.000	10.000	10.000
Datastromen en AVG		25.000	25.000	25.000	25.000
Upgraden Wi-Fi binnen het gemeentehuis	30.000	3.900	10.000	10.000	10.000
Doorontwikkeling digitaal werken		15.000	15.000	15.000	15.000
Programma verkeer, vervoer en waterstaat					
Voorkomen slibsedimentatie vaargeul Scouting	*75.000				
Windwatermolen Zuiderzeehaven	*21.000	500	500	500	500
Programma sport, cultuur en recreatie					
Bomenbeleid		15.000	15.000	15.000	15.000
Groenbeleidsplan		20.000	20.000	20.000	20.000
Herstel geotextiel 't Kleine Zeeetje	35.000		1.000	2.000	2.000
Vervangen toplaag kunstgrasvelden bij voetbalveldjes		10.000	10.000	10.000	10.000
Programma Volksgezondheid en milieu					
Baggeren zwemgedeelte 't Kleine Zeeetje	**89.000				
Toezicht asbestsloop		10.000	10.000	10.000	10.000
Informatieplicht energie		15.000	15.000	15.000	15.000
Transitievisie warmte	50.000	6.500	13.000	13.000	13.000
Toilet Memento Mori	***6.000	500	700	700	700
Oude ingang Memento Mori (expl. Begraafrechten)	19.500	750	1.500	1.500	1.500
Totaal lasten noodzakelijke investeringen		122.650	146.700	147.700	147.700
Beschikbare dekkingsmiddelen					
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat		30.000	30.000	30.000	30.000
Programma Sport, cultuur en recreatie		35.000	35.000	35.000	35.000
Hogere leges kabels leidingen/parkeervergunning		35.000	35.000	35.000	35.000
Begraafrechten		750	1.500	1.500	1.500
Vrijval kapitaallasten					40.000
Totaal beschikbare dekking		100.750	101.500	101.500	141.500
Totaal netto last noodzakelijke investeringen		21.900	45.200	46.200	6.200

* Ten laste van reserve Oostmaat

** Ten laste van voorziening baggeren

*** Ten laste van reserve Bovenplans

3. Majeure ontwikkelingen

Er spelen diverse grote ontwikkelingen binnen de gemeenten. Het integraal Huisvestingsplan scholen en het afvalbeleid worden hieronder toegelicht.

Integraal Huisvestingsplan

Marktwerking en duurzaamheidseisen investeringen IHP

Te zien is een ontwikkeling dat de bouwkosten (materiaal- en personeelskosten) blijven stijgen en leiden tot een toenemende druk op de bouwmarkt. Dit komt vooral tot uitdrukking voor de realisering van de nieuwbouw van De Grondtoon en de Groen van Prinstererschool, maar ook voor de volgende projecten uit het IHP.

Naast het effect van marktwerking is ook sprake van wijzigende regelgeving met betrekking tot duurzaamheid. Zo is BENG in 2020 een verplichting voor nieuw te realiseren schoolgebouwen (eis Bouwbesluit) en is het wettelijk verplicht nieuwe maatschappelijke voorzieningen gasloos te realiseren.

De marktwerking en de nieuwe duurzaamheidseisen leiden tot hogere benodigde stichtingskosten. De VNG heeft erkend dat de normkosten niet toereikend zijn; de diverse normen voor vervangende nieuwbouw zijn met 40% verhoogd (het betreft hier de verhoging van de normering van 2018 naar 2019 exclusief de reguliere indexering). Rekening houdend met de reguliere indexeringen van de afgelopen jaren en de eenmalige verhoging met 40% is sprake van een verhoging van de normering van 62% (bron; Ontwikkeling normbedragen modelverordening voorzieningen huisvesting). Het gaat hier om de stijging ten opzichte van de normering van 2017. De verhoging van de stichtingskosten met 40% is vorig jaar doorgevoerd. Er dient nu nog een inhaalslag gemaakt te worden van 22% gezien de indexering. Dit betekent dat het krediet voor de nieuwbouw van de Grondtoon en Groen van Prinsterer, uitgaande van de bouw van 19 lokalen met afgerond € 1 miljoen moet worden verhoogd. De kapitaallasten nemen toe vanaf 2022 met structureel € 27.000,-.

Ook de kredieten voor nieuwbouw scholen in Rengerswetering moeten worden aangepast naar het huidige prijspeil. Op basis van de nieuwe normen is een verhoging nodig van € 0,9 miljoen nodig tot € 4,8 miljoen. Dit geeft een structureel hogere jaarlast van afgerond € 24.000,- vanaf 2023.

Afvalbeleid

De gemeente Bunschoten ligt op koers om de landelijke VANG-doelstellingen te halen. In 2018 is een aantal aanpassingen in het afvalbeleid doorgevoerd, waaronder het verhogen van de inzamelfrequentie van PMD. In de zomer 2018 is een bewonersonderzoek uitgevoerd, de uitkomsten daarvan zijn begin 2019 gepubliceerd.

In de commissie Bestuur & Middelen van 29 november 2018 is een memo besproken over de afkeur van PMD en onderzoek diftar. De afkeur PMD komt voor 2018 op 191 ton. Samen met een hoger tonnage aan te verbranden grof restafval zorgde dit voor hogere verwerkingskosten. Ook het verwerken van PMD brengt meer kosten met zich mee, terwijl daarnaast de inkomsten onder druk komen te staan. In 2019 is opdracht gegeven voor een onafhankelijk onderzoek naar nascheiding. Alles bij elkaar zorgen deze effecten voor een hoger beroep op de egaliseringsreserve en de verwachting is dat dit beeld in 2019 niet wijzigt en de egaliseringsreserve eind 2019 leeg is. De ontwikkeling van de egaliseringsreserve afvalbeleid hebben we onderstaand meer specifiek toegelicht.

Ontwikkeling egaliseringsreserve afvalbeleid

De stand van de egaliseringsreserve op 1 januari 2019 is € 247.702,-, door de ontwikkelingen die voortvloeien uit het afvalbeleid is te zien dat er een grotere aanspraak op de egaliseringsreserve wordt gedaan. Bij de jaarrekening 2018 is een onttrekking van € 316.918,- vastgesteld.

Aanvankelijk werd rekening gehouden met een onttrekking van € 178.000,- die als volgt was opgebouwd (afgerond):

Verhoging serviceniveau	€ 93.000,-
Verhoging verbrandingsbelasting	€ 25.000,-
Lagere opbrengst Diftar	€ 60.000,-
Totaal	€ 178.000,-

Uit de jaarrekening 2018 blijkt dat er een aantal ontwikkelingen zijn die leiden tot een hogere onttrekking aan de egalisatiereserve. Dit is als volgt te verklaren:

Nog lagere opbrengst Diftar	€ 30.000,-
Lagere opbrengst PMD	€ 26.000,-
Hogere kosten reiniging	€ 118.000,-
Totaal	€ 174.000,-
Meevallende opbrengst vastrecht	€ 35.000,-
Extra onttrekking egalisatiereserve	€ 139.000,-

Totaal onttrekking egalisatie 2018 (afgerond) € 317.000,-

Verhoging serviceniveau

De verhoging van het serviceniveau doelt op het verhogen van de ophaalfrequentie van PMD van eenmaal per vier weken naar eenmaal per twee weken. Daarnaast de service voor extra luierscontainers. Deze verhoging van het serviceniveau leidt tot meer kosten, maar dit is nog niet doorberekend in het tarief.

De meerkosten, uitgaande van 7.900 huishoudens, zijn circa € 11,77 per huishouden.

Verhoging verbrandingsbelasting

Sinds 1 januari 2019 is de verbrandingsbelasting verhoogd van € 13,21 per ton naar € 32,12 per ton. Voor Bunschoten een extra kostenpost van circa € 25.000,- welke nog niet is doorberekend in het tarief voor 2019 en derhalve wordt gedekt uit de egalisatiereserve.

Lagere opbrengst Diftar

De opbrengst van de ondergrondse containers was aanvankelijk voor 2018 begroot op € 250.000,-. Doordat er minder stortingen werden gedaan in de ondergrondse containers dan verwacht, was de begroting 2018 al met € 60.000,- naar beneden bijgesteld. Aan het eind van 2018 blijkt dit nog € 30.000,- lager uit te vallen. Daarmee komt de opbrengst 2018 op € 160.000,-. In totaal € 90.000,- minder dan begroot.

Lagere opbrengst oud papier/PMD

De lagere opbrengst oud papier/PMD is het effect van onder andere dalende marktprijzen.

Hogere kosten reiniging

De hogere kosten van reiniging worden veroorzaakt door hogere kosten voor inzameling en verwerking van restafval en PMD. Voor restafval zijn de kosten in 2018 € 126.000,- hoger, voor PMD € 38.000,-. Hier staat tegenover dat de toegerekende salarislasten en overige kosten lager uitvallen (€ 46.000,-). De totale kosten voor reiniging zijn daarmee € 118.000,- hoger dan begroot.

Tarief afvalbeleid 2020

Om te zorgen voor een kostendekkend systeem en rekening houdend met een structurele onttrekking van € 315.000,- moet het afvaltarief (rekening houdend met 7.900 huishoudens) met € 39,87 (28,5%) stijgen.

4. Ontwikkelingen Sociaal Domein

In februari 2019 is de commissie meegenomen in de ontwikkeling van de kosten van de zorg op basis van de eerste cijfers over het jaar 2018. Geconstateerd werd dat de blijvende stijging van de kosten een zodanig zorgelijke ontwikkeling is dat dit actie vraagt. Aan het college is gevraagd met voorstellen te komen om tegen zo laag mogelijke kosten goede efficiënte zorg te leveren. In de raadsvergadering van 7 maart 2019 is daarnaast een motie aangenomen dat de oplossingen voor de tekorten moeten worden gezocht binnen de budgetten van het Sociaal Domein. 28 maart jl. is aan de commissie Samenleving een overzicht van mogelijke maatregelen en een financiële uitwerking gepresenteerd.

Varianten

De raad heeft gevraagd in beeld te brengen welke besparingen binnen het sociaal domein mogelijk zijn en welke knoppen de raad heeft om keuzes te maken. Om te bepalen wat de omvang van het tekort wordt, is een scenario uitgewerkt. De basis van het scenario bestaat uit de verantwoorde kosten voor specialistische zorg in de jaarrekening 2018 en een aantal andere ontwikkelingen waarvoor een stijging van kosten wordt voorzien.

De verwachting is dat de kosten voor specialistische zorg nog doorstijgen, maar in mindere mate dan in 2018. In de berekeningen wordt nu uitgegaan van een stijging in 2019 met 10% die afbouwt met 2% per jaar tot 2% in 2023. Er zal in totaal voor een bedrag van € 1,35 miljoen een structurele dekking gezocht moet worden.

	2020	2021	2022	2023
Recapitulatie	<i>bedragen x € 1,-</i>			
Inkoop zorg variant Bunschoten	1.294.000	1.492.000	1.624.000	1.690.000
Wmo (hh/eigenbijdrage)	125.000	125.000	125.000	125.000
Leerlingenvervoer	150.000	150.000	150.000	150.000
Ontwikkeling werk inkomen	125.000	100.000	100.000	100.000
Totaal uitgangspunt tekort	1.694.000	1.867.000	1.999.000	2.065.000
Verlaging reservering	200.000	450.000	650.000	650.000
Compensatie 15% areaal	80.000	110.000	130.000	140.000
Basis tekort sociaal domein	1.414.000	1.307.000	1.219.000	1.275.000

De mogelijke maatregelen zijn uitgewerkt naar wat wettelijk mogelijk is, welke maatregelen genomen zouden kunnen worden en wat daarbij de risico's en de baten zijn. Dit betekent niet dat elke maatregel wenselijk is. Sommige maatregelen leveren een besparing op, maar dragen het risico in zich van een grotere vraag naar zorg en dus meer kosten op de lange termijn (bijvoorbeeld besparing op bijzondere bijstand). Andere maatregelen vragen investering, maar zijn juist zeer noodzakelijk om het aantal verwijzingen naar de specialistische zorg terug te dringen (bijvoorbeeld inzet specialistisch ondersteuner JGGZ).

Er zijn drie soorten van maatregelen genoemd:

1. Ruimte in de budgetten	205.000
2. Bezuinigingen	792.000
3. Verstevinging inzet op basisinfrastructuur (daling verwijzing naar dure zorg)	<u>506.000</u>
Totaal	€ 1.503.000

Passende zorg

Passende zorg is de juiste zorg op de juiste plek het liefst dichtbij. Dat betekent dat Bunschoten inzet op de benodigde capaciteit binnen het sociaal team om een tijdige en goede behandeling van zorgvragen te borgen. Daardoor zijn zij meer in staat zelf zorg te geven en de toewijzing beter te beheersen en daardoor duurdere zorg in te perken en toch te voldoen aan onze verplichting tot zorg.

In de voorgestelde maatregelen zoals die in de commissie zijn besproken was de insteek om hiervoor het budget sociale basiszorginfrastructuur in te zetten. Uit de discussie met de commissie werd de vinger gelegd bij de besteding van dit budget. Ook is gevraagd aan het college met een voorstel te komen hoe het tekort gedekt kan worden, daarbij rekening houdend met de kanttekeningen die de commissie gemaakt heeft bij bepaalde onderdelen. Het college heeft dit signaal opgepakt en komt met het volgende voorstel. Daarbij is ook gezocht naar een alternatief om het tekort voor het onderdeel sociaal domein af te dekken met een stelpost bezuiniging op inkoop Wmo en Jeugd. Het is onzeker of deze stelpost kan worden gerealiseerd.

Voorstel voor invulling besparing op de zorgkosten

Het budget voor basiszorginfrastructuur (€ 90.000,-) wordt in het vervolg alleen nog gebruikt voor pilots en experimenten en daarop afgestemd. Insteek is dit in te zetten voor besparing op de dure zorg. Zaken als versterken van formatie worden niet uit dit budget gedekt, maar binnen de totale formatie van het sociaal domein ingevuld (in de maatregelen is de formatie niet als bezuinigingsvoorstel meegenomen). Als dit als uitgangspunt wordt genomen kan het budget van de sociale basisinfrastructuur worden verlaagd met € 150.000,-.

Voor de dekking van deze € 150.000,- wordt de vacatureruimte die er is binnen formatiebudget sociaal domein (€ 30.000,-)/sociaal team (€ 30.000,-) gebruikt, inzet vroegsignalering uit onderwijsachterstandenbudget (€ 30.000,-) en € 60.000,- door andere inzet middelen bij de Boei (prioriteit verlenen collectieve zorg, maatregel 6/7).

De bezuiniging op de peuterspeelzalen vindt het college verdedigbaar en het college stelt voor dit vanaf 2020 met € 75.000,- te verlagen oplopend naar € 220.000,- in 2023.

Als derde maatregel stelt het college een besparing voor op het subsidiebudget (Jaarprogramma subsidies) van € 40.000,-. Dit kan worden ingevuld door voor 50% meer gebruik te maken van de ruimte in het onderwijsachterstandenbudget (reguliere bibliotheek op school € 20.000,- ten laste van dit budget) en voor de andere helft dit als taakstelling mee te geven.

Bovengenoemde voorstellen betekenen wel dat er binnen het budget van Onderwijsachterstanden een herprioritering moet plaatsvinden (zie maatregel 1).

Aangezien de contractuele verplichting voor de buurtsportcoaches tot 2022 lopen, wordt vanaf 2023 voorgesteld een bezuiniging in te boeken van € 60.000,-. In de komende jaren kan worden beoordeeld of dit wenselijk of noodzakelijk is en afhankelijk of er meer middelen beschikbaar komen.

Hiermee is voor 2020 een bedrag aan bezuinigingen gerealiseerd van € 265.000,- oplopend naar € 470.000,- in 2023. In de tabel op de volgende pagina is dit cijfermatig uitgewerkt.

Voor het aanbieden van een duurzaam sluitende meerjarenbegroting 2020-2023, waarbij een verhoging van de onroerende zaakbelasting niet nodig is, stelt het college voor om voor het resterende tekort dekking te zoeken door inzet van de begrotingsruimte. Dit kan door de storting in de algemene reserve (eerste jaar ook een deel opbrengst precario) structureel te verlagen.

De inhoudelijke maatregelen, zoals geschetst in het voorstel "Beheersing kosten Sociaal Domein" zullen onverminderd worden voortgezet om besparing op de inkoop van dure zorg te bewerkstelligen. Monitoring hierop zal daarbij essentieel zijn.

Extra middelen van het Rijk

De extra middelen van het Rijk zijn gebaseerd op de uitkomsten van de meicirculaire 2019.

Beheersing kosten sociaal domein

<i>Bedragen x € 1,-</i>	2020	2021	2022	2023
Nodig tekort sociaal domein	1.414.000	1.307.000	1.219.000	1.275.000
Extra dekkingsbronnen				
Extra middelen Rijk	300.000	300.000		
	300.000	300.000	0	0
Basis voor bezuiniging	1.114.000	1.007.000	1.219.000	1.275.000
Bezuinigingen				
Ruimte in begrotingsbudgetten	205.000	205.000	205.000	205.000
Basiszorginfrastructuur	150.000	150.000	150.000	150.000
Subsidie peuterspeelzaalwerk	75.000	150.000	200.000	220.000
Buurtsportcoaches				60.000
Taakstelling subsidiebudget	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal bezuinigingen	470.000	545.000	595.000	675.000
Resteert voor dekking uit algemene middelen	644.000	462.000	624.000	600.000
Inzet begrotingsresultaat	500.000	462.000	624.000	600.000
Inzet begrotingsresultaat (deel precario)	144.000			
Algemene dekkingsmiddelen	644.000	462.000	624.000	600.000
Saldo na voorgestelde maatregelen	0	0	0	0

5. Ontwikkeling algemene uitkering

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering opgenomen op basis van de meicirculaire 2019 die op 31 mei 2019 is verschenen.

Extra uitkering voor sociaal domein

In eerste instantie was in de kadernota een bedrag van € 190.000,- voor drie jaren (2020-2022) opgenomen voor de jeugdzorg. Dit blijkt nu € 300.000,- voor de jaren 2020 en 2021 te zijn. Zowel de positieve als de negatieve effecten worden verrekend met het begrotingsresultaat. Een aangepaste tabel is te vinden onder hoofdstuk vier (blz. 27).

Behoedzaamheidsreserve

In de meerjarenraming van de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een behoedzaamheidsreserve van € 100.000,-. Voorgesteld worden om deze behoedzaamheidsreserve nu niet meer op te nemen, maar de algemene uitkering te ramen op basis van de nieuwste circulaire. Dit kan nu ook worden ingezet om het nadeel van het BCF enigszins te compenseren.

BTW compensatiefonds (BCF)

Als gemeenten minder declareren bij het BCF dan beschikbaar is wordt die ruimte toegevoegd aan de algemene uitkering. Op basis van meicirculaire 2018 leek dat een behoorlijk bedrag te zijn en daarvan is 50% meegenomen in de berekening van de algemene uitkering. De werkelijke ruimte in 2018 is echter veel lager uitgekomen dan verwacht. Vanuit het provinciaal toezicht is de richtlijn meegegeven dat het bedrag van 2018 maximaal de basis mag zijn voor de meerjarenbegroting 2020-2023. Voor Bunschoten betekent dit een negatief effect van € 230.000,- in 2020 tot € 310.000,- in 2023.

Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. De rijksuitgaven blijven achter en dat betekent voor de gemeenten dat ook de ontwikkeling van het accres lager uitvalt (het zogenaamde trap-af-trap-op effect). Vanuit dit accres moet ook een bedrag worden gereserveerd voor de loon- en prijsontwikkeling voor de begroting 2020. Voor de jaren na 2020 wordt de begroting opgesteld in constante prijzen (prijspeil 2020).

Resultaat algemene uitkering

In onderstaande tabel zijn de effecten van de meicirculaire 2019 verder uitgewerkt, rekening houdend met de onderwerpen die hierboven beschreven staan. Daaruit komt naar voren dat het budgettair resultaat voor de kadernota voor 2020 € 213.000,- nadelig is en dat loopt terug naar een nadelig effect van € 136.000,-.

	2020	2021	2022	2023
<i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>				
Programmabegroting 2019	24.095	24.587	25.037	25.037
Berekening mei 2019 (excl. loon/prijs)	24.262	24.607	24.701	25.041
Resultaat	167	20	-336	4
<i>Al meegenomen in sociaal domein</i>				
Areaaluitbreiding	80	110	130	140
Extra middelen Rijk	300	300		
	380	410	130	140
Budgettair resultaat algemene uitkering	-213	-390	-466	-136

6. Nieuw beleid wensen

In dit hoofdstuk komen voorstellen aan de orde die niet noodzakelijk zijn, maar wel als wens worden ingebracht. De voorstellen staan per programma gegroepeerd. Het college laat de vrijheid aan de raad een keuze te maken uit de voorstellen om nog mee te nemen in de meerjarenbegroting.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verkeer en vervoer

Fietspad Vaartweg

In 2017 is motie M08 aangenomen om de veiligheid voor fietsers tussen Bunschoten en Eemdijk te verbeteren. Er wordt voorgesteld om het fietspad te verbreden aan de Vaartweg, van Fokjesweg tot Eemdijk. De breedte/reconstructie is gelijk aan de reconstructie van het fietspad langs de Vaartweg, van Bickersweg-Beethovenlaan tot de Fokjesweg.

Mogelijk komt reconstructie van het fietspad in aanmerking voor subsidie vanuit de provincie Utrecht. Voor een grotere kans op toekenning van subsidie is het nodig dat er budget vanuit de gemeente beschikbaar is.

Investering 2020:	€ 300.000,-	
Mogelijke subsidie Provincie Utrecht:	€ 140.000,-	Kapitaallasten: € 7.000,-

Bunschoten-Stad

Medio september 2018 tot maart 2019 is door bewoners van de omgeving Dorpsstraat/Dichtersbuurt onder leiding van adviseurs van bureau Goudappel Coffeng gesproken over ideeën voor de herinrichting van de Dorpsstraat. Ook is gesproken over de aanleg van een mogelijke extra ontsluiting van deze buurt op de Oostelijke Randweg en wat te doen met het kruispunt Bickersweg/Rengersweg/Irenestaat. Aanleiding voor dit proces is een initiatiefvoorstel uit 2016 geweest, waarbij de beslispunten luiden:

- “1. Het college vragen een werkgroep in te laten stellen bestaande uit bewoners uit het gebied tussen Bickersweg en Stadsgracht, ondersteuning uit de ambtelijke organisatie van de gemeente Bunschoten en eventueel andere belanghebbenden of deskundigen betreffende de ontwikkeling van Bunschoten stad.
2. Deze werkgroep de opdracht te geven te brainstormen over ontwikkelingen van de woonkwaliteit in het gebied en vervolgens in rangorde een wensenlijst op te stellen en voor te leggen aan de bewoners.”

Uiteindelijk is een groep bewoners (focusgroep) aan de slag gegaan. Zes bijeenkomsten vonden om en om plaats als bijeenkomst voor de focusgroep, waar heel nadrukkelijk aan ideeën voor oplossingen werd gewerkt en vervolgens steeds werd gevolgd door een inloopavond, waar alle bewoners van de gemeente Bunschoten kennis konden nemen van de resultaten van de voorgaande bijeenkomst.

Onderstaande voorstellen zijn voortgekomen uit bovenstaande gesprekken. Dit onderwerp is opiniërend besproken in de commissie Ruimte van 8 mei 2019. Daaruit is naar voren gekomen dat er geen draagvlak is voor de projecten Stadsweide Burgwal verlichting 2020 en herinrichting Kolkplein 2023. De overige onderdelen worden als wens meegenomen in de kadernota begroting 2020. Dit zijn onderstaande projecten.

	Investering	Kapitaallasten
Stadsweide Burgwal archeologisch onderzoek 2020:	€ 4.000,-	€ 1.000,-
Stadsweide Burgwal damwandconstructie 2020:	€ 39.000,-	€ 2.000,-
Herinrichting kruispunt Bickersweg/Rengersweg/Pr. Irenestraat 2021:	€ 220.000,-	€ 9.500,-
Herinrichting Dorpsstraat fase 1 2022:	€ 840.000,-	€ 36.400,-
Herinrichting Dorpsstraat fase 2 2023:	€ 684.000,-	€ 30.000,-
Totaal	<u>€ 1.787.000,-</u>	<u>€ 78.900,-</u>

Programma Volksgezondheid en milieu

Milieu

Duurzaamheidslening

In 2018 is gestart met het aanbieden van een Duurzaamheidslening, een lening die particuliere woningeigenaren kunnen gebruiken voor het verduurzamen van hun woning. In eerste instantie was vanuit de Notitie Duurzaamheid € 171.668,- beschikbaar voor het revolverend fonds. Vanwege het succes van de lening is hier vorig jaar € 330.000,- aan toegevoegd. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de lening is nog altijd hoog, de verwachting is dat het budget halverwege 2019 volledig zal zijn gebruikt. Een toevoeging van € 500.000,- aan het revolverend duurzaamheidsfonds maakt dat er in 2020 bij een gemiddelde lening van € 6.250,- circa 80 leningen kunnen worden verstrekt.

De verwachting is dat het budget gebruikt zal worden gezien de toename van het aantal aanvragen over 2018. Het totaal van € 1.000.000,- komt op de lange termijn terug bij de gemeente door het revolverende karakter van de lening. Er zijn voor de gemeente alleen beheerkosten van € 2.500,- (0,5% uitstaande lening). Er wordt vanuit gegaan dat rente en aflossing budgettair neutraal verlopen.

Budgetverhoging 2020 incidenteel: € 500.000,-

Bovenstaande voorstellen zijn met de behandeling van de kadernota niet gekozen. Al deze investeringen worden niet meegenomen in de meerjarenbegroting.

Overzicht

<i>Bedragen x € 1,-</i>		2020	2021	2022	2023
Onderwerp	Investering				
Fietspad Vaartweg	300.000	3.500	7.000	7.000	7.000
Stadsweide Burgwal archeologisch onderzoek	4.000	500	1.000	1.000	1.000
Stadsweide Burgwal damwandconstructie	39.000	1.000	2.000	2.000	2.000
Herinrichting kruispunt Bickersweg/Rengersweg /Pr. Irenestraat	220.000		4.750	9.500	9.500
Herinrichting Dorpsstraat fase 1	840.000			18.000	36.500
Herinrichting Dorpsstraat fase 2	684.000				15.000
Duurzaamheidslening		2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal lasten gewenste investeringen		7.500	17.250	40.000	73.500
Resterende lasten nieuwe investeringen		7.500	17.250	40.000	73.500

7. Ontwikkeling lokale lastendruk

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen ingegaan op de ontwikkeling van de lokale lastendruk.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de gemeentelijke belastingen zo laag mogelijk worden gehouden. De ozb gaat niet omhoog, tenzij de inwoners anders geen zorg kunnen ontvangen. Voor de rechten en leges blijft uitgangspunt een 100% kostendekking. De belastingen en rechten worden aangepast met het inflatiepercentage van 1,7 tenzij anders vermeld.

Tarief- en heffingsscenario afvalstoffenheffing / diftar

Uitgaande van een structurele onttrekking van afgerond € 315.000,- moeten de tarieven verhoogd worden met 28,5% (€ 39,87) boven de inflatie. Vanuit het oogpunt van 100% kostendekking is een verhoging in één keer aan te bevelen, te meer ook omdat de egalisatiereserve reiniging naar verwachting ultimo 2019 geen saldo meer heeft. Verder is het de verwachting dat de lasten van afvalinzameling uitgaande van het bestaande beleid niet dalen de komende jaren.

Rioolrechten

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) zijn afspraken gemaakt over een extra stijging van de rioolrechten om te sparen voor investeringen in de toekomst via de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen. Voor het jaar 2019 is de extra stijging bevroren in afwachting van het nieuwe gemeentelijk rioleringsplan dan in 2019 wordt vastgesteld. Aan de hand van dat plan wordt bekeken of een extra stijging nodig is.

Begraafrechten

Voor de begraafrechten wordt ook uitgegaan van een aanpassing met inflatie.

Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting voor woningen en niet-woningen wordt aangepast met inflatie. Een mutatie met 1% (stijging of verlaging) komt overeen met een bedrag van € 38.000,-.

Lokale lastendruk

Op basis van de voorgaande voorstellen wordt voor 2020 een gemiddelde lokale lastendruk verwacht van 8% boven de inflatie.